

A „KELET” előfizetési díja:
 dékre postán vagy helyben házhoz hordva
 Egész évre 16 frt.
 Félévre 8 „
 Negyedévre 4 „
 Egy hóra helyben 1 frt 50 kr.
 Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepekét követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:
 Főter 4-ik szám havá a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

AZ ÉRTÉKESB CÍKKEK DIJAZTATNAK.
 Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetési díjak

Hatszor hasábozott garmond sor vagy annak tere 6 kr.
 Bélyegj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.)
 Hasenstein et Vogler (Wallischgasse 10.) Bud. Mosse Publicistische Bureau, Budapest.
 Hasenstein et Vogler Hirdetés Közv. Irodája. Weisza Mór
 hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest
 nevintár 5. sz.

Nyilári cikkek
 garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Törökország feldarabolása.

Kolozsvár, 1877. aug. 14.

A diplomácia mezején már többször volt módunk az európai Törökország feldarabolása kérdésével találkozni.

Azonban az európai államok, különösen pedig a Törökországgal szomszédos államok érdekei annyira eltérők voltak egymástól, hogy e miatt az osztály felett végmegállapodás nem jöhetett létre.

Azonban most az orosz-török háború kezdete óta ismételve felmerült a török birodalom európai részének feldarabolása.

Oroszország hozta e kérdést újból felszínre, mert azt hitte, miszerint a török hadsereggel könnyen elbánik s aztán megnyitnak előtte Konstantinápoly kapui s ő lesz intője a keleti kereskedésnek s egyszersmint feltétlen ura a Feketetengernek.

Tudták azt az orosz diplomaták, mennyire érdeke ell-n van az osztrák-magyar monarchiának, Törökországnak akár két, akár több apróbb részre való feldarabolása, mert ha a török birodalomból két önálló államot alapítunk, okvetetlen „de principatu” tekintetben lépnek fel az uralkodók, míg ha sikerülne apróbb részre darabolni a török birodalmat, Konstantinápolyt magának tartva, az orosz teljesen ura lesz keleten a helyzetnek s a keleti kérdés megoldásának szálai egyedül az ő kezében összpontosulnak.

Ezt tudva, legelőbb monarchiánkat szeretne volna megnyerni, szép osztalékokat ígérve a prédából.

Nekünk azonban semmi vágyakodásunk sem lehet oly terjeszkedésre, mely a monarchia szétmállására törekvő elemeket ékelne közünkbe.

Megelégszünk mi monarchiánk jelenlegi kiterjedésével s hasikerül nekünk a monarchia alkatrészeit mennél szorosabban kapcsolni egymáshoz, lesz az európai concertbe annyi befolyásunk, a mennyivel az orosz-kegyelem összefogatás nélkül is első-rangu hatalom maradjunk és pedig a magunk emberségünkben.

Nem képzeljük, hogy az orosz diplomata urak be ne látnák, miszerint egy európai államnak sincs érdekében az orosz hatalmat emelni, mert ha bár hiszik, hogy az orosz birodalom elebb-hátrább saját sulya alatt fog összeomlani, de lehet, miszerint elebb, különösen a vele szomszédos államok életképességét megsemmisítendő az oroszok által vezetett reactio.

A kereszténység érdekét hozzák fel némelyek a török birodalom eldarabolása érde-

kében, de mi ezt sem tartjuk elfogadhatónak, mert egyfelől ma már eltölt a vallások közti viszálykodások ideje, de különben is a török tolerans volt a vallások felekezetek irányában már akkor, a midőn a különböző felekezetek tüzzel vassal hirdették igéjüket.

Kérdjük továbbá, ha vajjon a keresztény vallás tanaival megegyezteteth-e volna a most a 19-ik században a mohamednuskokat őseiktől örökölt vagyonuktól, jogaiktól megfosztani s Európa területéről kiszorítani vagy zaklatni.

Nézetünk szerint ily drastikus szerre, melynek keresztülteltele újból könnyen igen sok vérbe kerülhetne, nincs is szükség, mert cselelhet érne akkor is, ha a török birodalom jelenlegi alkatrészei együtt maradnak, ha e mellett mindenik ország számára biztosítatik annyi önállóság, a mennyi belügyeik önkormányzatára szükséges, a nélkül, hogy Törökország lététől aláassék.

Ezeknél fogva mi a török birodalom felosztását nem csak szükségfeletinek, hanem károsnak és veszélyesnek tartanók már csak azért is, mert az új fejedelem vagy fejedelmek beállítására igen sok véres összecsapásokra nyújthatna alkalmat, míg az eldarabolás esetében a meglevő államok és uralkodók juthatnának egymással válságos conflictusokba.

A török győzelmek hatása. A

Havas-féle távirati és levelezési ügynökségnek Berlinből a következőket írják:

Németországban általában kevés a rokonszenv Oroszország iránt. De a mostani sulyos körülmények közt félretekint a fajbéli ellenszenvet s az oroszok válságos helyzete megdöbbenést keltett. Nem szeretnék, ha e helyzet, mely ha tovább is eltart, nagy elbonyítást hoz Ausztriára, valamely katasztrófával végződne, a mely csapásra nézne. A berlini politikusok jól tudják s a közönség mintegy ösztönyszerűleg érzi, hogy a törökök végleges diadala annyira hasznára válnék Ausztriának, mint Magyarországnak, mely nyugtalanító lehetne a német egységre.

Ha ugyanis Ausztria újból megerősödik, s elég befolyásra tesz szert, a Németországban létező ellenzéki separatista elemek, benne lehetnének támaszt, s Ausztria újból veszélyes versenytársa lehetne a berlini központnak.

Ennélfogva nem csoda, ugymond a Havas, ha Berlinben nagyon érdekődnek az iránt: mit csinál Ausztria?

A mig Oroszország a törököket sakkban tartotta, addig nem igen sokat törődtek a bécsi kormány harározataival; ma azonban, midőn az oroszok diadala nem oly kétségtelen, nagyon is törődnek.

A levelező a legjobb forrásból tudja, hogy Berlinben a legnagyobb erőfeszítéseket teszik, hogy Ausztriával feladassák az interventio tervét, még akkor is, ha az oroszok szerb területre nyomulnak, vagy ha Szerbia actio-ba lép.

Ez a dolog a levelező szerint, szóba jött az uralkodók legközelebbi találkozásának alkalmával.

— A delegációk egybehívásáról a prágai főhivatalos „Bohemian” a következőket írják Bécsből:

„Habár még nincs megállapítva, hogy a delegációk legközelebbi ülészaka octoberben, avagy novemberben lesz-e, a közös miniszteriumban mégis tevékenységet fejtenek ki az előterjesztések kidolgozására ezen ülészaka számára. Főleg a hadügy-miniszteriumban dolgoznak sokat. A hadi budget valószínűleg az előbbi évek keretéhez fog alkalmazkodni. A keleti események nyomai nem lesznek abban fölfedezhetők; azon rendszabályok, melyeket a keleti háború nálunk szükségessékké tenné, más módon fognak a delegációk előbe terjesztetoi. Ha az előmunkálatok az egyes miniszteriumokban egy bizonyos fokig elő fogtak haladni, mint más években is történni szokott, a közös minisztertanács előbe fognak terjesztetoi helybenhagyás végett.

Az osztrák-magyar német vámalakozások. A

„Budapester Correspondenz”-nek írják Bécsből: Eldig a tarifának nagyrészt már végig tárgyalták, és a letárgyalt tételek mind egyikére nézve egyezség jött létre, úgy, hogy a még függőben maradt kérdések és differentiák dacára a szerződés megkötésére igen valószínűnek mondható. Telyes biztossággal még most nem lehet azt állítani, mert az ürügyek és a vegyesítő szerek vámtételeinek differentiáján kívül, eddig mind a két fél szorgalmasan kikerülte az appretura bevitelének bonyolultabb megbeszélését. A gyapjintesteket és a pamutárut fontos osztályozását épen most tárgyalják, a mi egymagában 2—3 ülést vehet igénybe, mely célra több száz árumintát hordanak elő, vizsgálják meg és commentálnak.

A német képviselők ugyan messzeheztől instructiókkal vannak ellátva; de az önmagától értődik, hogy azok a letárgyalt, vagy jobban mondva elfogadott pontokat ad referendum veszik tudomásul, ambar a német kormányval folytatott érintkezésben állanak. Az osztrák és a magyar meghatalmazottak is referálnak kormányuknak, mert transactio csak az egyes vámtételek megváltoztatása mellett képzelhető, melyekbe mind a két kormánynak bele kell egyeznie. Ha meggyeznek az alkudozók, akkor a szerződés létrejött, és az osztrák-magyar kiegyezés egyik főakadálya mellőzve lesz. A német meghatalmazottak egyes nyilatkozataiból az tetszik ki, hogy Németország is adni eddig, de a mely élt már, egyszerre felszabadult, mint a szikla-füregbe zárt tűndért a varázsgömb. S ezzel egyszersmind föloldva érezte azt az élet-teljet, azt az elevenséget is, mely kora gyermeksege óta pezsgett ereiben, de mestersegesen emelt korlátok közszorítva. Föloldva érezte azt az őszinteséget, mely tulajdonkép lelkületé alapvonása volt s mely nem megfogható, elfolyó volt csupán.

Még egy világot nyert a „gróf-leány” világa mellé: „az ifjú leány” világát, s ő belé veté magát gyönyörrel, gyantalanul.

Látta: hogy senki el nem itéli, a miért tánczol és jó kedve van — tehát mért ne legyen ugy! Érezte vagy legalább sejtette, hogy könnyen észrevehetik a Tivadar iránti szerelmét — de hát mit mit tesz az? Hiszen az igazi szerelem. Hiszen még szülei szemében sem látja árnyát sem a feddésnek, ellenkezőleg biztatóság mosolyognak felé.

És mikor a leányka, lelkében titkos elragadtatással, tiszta bálaadással érezte; hogy életében először teljesen igaz és őszinte — ugyanakkor voltak, kik elámulnak azon; hogy ő milyen mestert — tett.

Azok pedig az ő — tulajdon szülei voltak, kik reménykedő meglepéssel kísérték a két fiatal pár gyors előmenetelét az — „előnyös összeköttetésé” k’országútján.

Nézze csak gróf, mily mestertől kőkályól viszi szerepét Adrienne! — szót férjéhez a grófné — oly hangon, mely a legfelsőbb fokú elismerést jelezte ki a zárdafőnöknek, a francziatársalgónő és saját nevelési módszere iránt.

Valóban grófné — válaszolt a gróf — a legnagyobb mértékben meg vagyok lepetve. Azt kellene binnem, hogy Adrienne szerelmes Tivadar grófba.

hajlandó a német védvamos törekvéseknek habár csekély engedményt adni.

A háború.

A harczteréről érkezett tudósítások arra engednek következtetést vonni, hogy egy újabb nagy csata legközelebb várható. — Plevna és Bjela közt 100,000 muszka van összpontosítva, másfelől Mehemed Ali a fővezér pedig csak nyolcz óra távolságra van a muszka seregtől. Ozmán pasa seregéből viszont egy jelentékeny rész Lovacznál áll. Ily körülmények között az újabb összecsapás nem várthat magára sokáig.

Bécsben, mint onnan a párisi „Temps”-nek távirják, azon meggyőződésben vannak, hogy ha sikerül Szulejman pasának folyton maga előtt övez Gurkót, annyira előre nyomulni, hogy centrumát képezze a török seregnek, melynek jobbszárnyát aztán Mehemed Ali, balszárnyát pedig Ozmán pasa hadjerege képezze, az orosz hadsereg kénytelen lesz től szállásra visszavonulni Oláhországba. Ezen eventualitást más oldalról is megerősítik és számitásba veszik.

Ozmán, Mehemed Ali és Szulejman pasák concentrikus előnyomulásai következtében az orosz főhadiszállás visszahúzódtott Szigistovába, oda, hol a dunai átkelés idejében volt.

Andrássy gróf, a nevezett lap szerint, így szokott nyilatkozni a diplomaták előtt:

„Minél távolabb tartom magamat a katonai eseményektől, annál inkább frtartom szabadságomat, hogy a kellő pillanatban ezen eseményekből levonhassam a következményeket.”

Az ázsiai harczteréről.

Mig az európai harczterén némi szünet állott be, mint előjele a következő új nagy s az eddigiekénél bizonyára nagyobb csatának, az ázsiai harczteréről a törökök sikeres előnyomulását orosz területre jelenti a távir. Aug. 5-én kurdok, baszianok és szászlóalj gyalogság Dzsazid környékéről fölkerekedve az Ararat határvidekét két hadoszlopban állépték, Mussintól északra. Az egyik hadoszlop Karavan-Szeraj, a másik Alikotsák felé tartott s miután a határ őrzetere oda állított orosz csapatokat szétverték, mindkét hadoszlop H alfalunak nyomott, itt azonban visszautasítottván, Alikotsákban foglaltak állást — orosz területen. Tergukasoff tábornok erdőségeket kapott és Igdirnél vonta össze azokat. Nincs kétség benne, hogy az egész kisázsiai török katonákra jó hatást fog gyakorolni a tény, hogy társaik már muszka földre törtek be. — A törökök tehát Ázsiában is mindig fölnyben vannak a muszka fölé.

Montenegróból.

A montenegrói harczteréről Ali Saib pasa Podgoricából f. hó 8-áról a következő sürgönyt küldte Konstantinápolyba:

És a szülők, halk társalgásuk folyamában, egyre nagyobb buzgalommal halmozták lányukra a bókákat, melyeknek értelme mind csak oda ment ki, hogy Adrienne egy oly „okos leány”, a ki teljesen képes „felfogni a helyzetet.”

A leányka pedig, kinek mindenről fogalma sem vala, egyre mályebben merült a boldogság örvényébe. Semmi kétsége sem volt többé, hogy a Tivadar szerelme „igazi szerelm”. Saját lelke őszinte tulajadadásban lehetetlennek képzelte, hogy az a tekintet, azok a hangok, azok a titkos közszorítások ne őszintén átérzettek legyenek. Valami szédületesen gyors ragadta meg lelkét, az ősenkadmni íjára közé, úgy érezte, hogy életében nem lesz boldogabb percz annál, mikor Tivadar be fogja vallani: hogy őt szereti, őt, Adrienne, örökké tartó, igazi szerelmével.

Oh, hogy várta e perczet a leányka! Hogy imádkozott magában, hogy hozzá el az isten melé előbb.

És az ima meg is lőn hallgatva, talán gyorsabban, mintsem képzelé.

Egy szélvészszzerű keringő után Tivadar látótól remegő hangon sültőgá holgyének:

— Oh Adrienne, ha szabad volna kimon-darom azt a mit érzel!

Adrienne meglepett, mint a nyárlevél, az üd-vösség előérzetétől s kevésbe mult, hogy ő ki nem mondta előbb, a mit érzett.

Alig velt annyi ónuralma, hogy ezt rebeg-jog lavagjának:

— Szabad Tivadar, szabad. Csak ne most csak ne itt.

Nem akarta, hogy avatlanok jelenléte megszentestelenítse azt a helyet, azt a szent helyet, a hol Tivadar először fog így szólni hozzá: „Szer-

„A montenegróiak bombáznai kezdték Zai-bak erődöt, a császári csapatok segítségével siet-tek az őrségnek s sikerült a magaslatokon felállított ütegek által Zai-bak környékét hatalmasba keríteni. A lázadók jelenleg Konkotban vannak s folyvást küzdenek. Ditocha őrségét 1000 montenegrói ostromolja, de még ellenállanak.

„Tagnap a montenegróiak megtámadták Kollatsinet, de Djerdet pasa visszafutotta őket.”

Anglia és Monarchiánk magatartása.

Anglia és monarchiánk magatartásáról a következőket írják egy bécsi lapnak:

„Anglia és Ausztria-Magyarország eddig lépést tartva vonultak vissza. De végre el fog jönni az idő, mikor őrmest szeretnének cselekedni, de nem lehet. Csak nem rég az mondatott, hogy midőn a béke kérdése kerül szőnyegre, akkor elérkezendett az ideje az osztrák-magyar tevékenységnek is, meg Európa beavatkozásának is. Azonban az események oly látszatot nyerne, hogy a béke kérdésének napirendre tűzése sem fogja határát képezni az inactivitásnak. (Európát, mely eddig nem akart beavatkozni, akkor) egyszerűen nem fogják engedni, hogy beavatkozzék. Angliában és Bécsben is most már másként gondolkoznak, mint ez előtt pár héttel, egy külön török-orosz békekötésről s lelkiismeretüket azaz igyekeznek megnyugtati, hogy hiszen békét kötni egy legyőzött Oroszországgal egészen más, mint egy győztesrel. Itt-ott találkozni lehet oly nyilatkozatokkal, melyek szerint a legyőzött Oroszországnak egyben és másban hajlandók engedni, mit a győztes Oroszországtól magtagadtak volna. Miért ne lehetne tehát egy külön török-orosz békekötés gondolataival megvárakozni?”

Ujra egy nagyobb csata előestéjén állunk, mely nem fogja ugyan a hadjárat végét jelenteni, de mely egy hosszabb puszát fog előjédeni, és ki vehetné rosz néven a portától, ha azt, mindenkitől elhagyatva, a szásznapja föl, hogy megkísérte Oroszországgal a külön békekötést?”

Görögországból.

Görögországnak a saját hangja, mind merészebb és mind izgatottabb kezd lenni. Egyik része sürgeti és hangoztatja, hogy Görögország csak úgy segíthet a görög lakta török tartományok sorsán, ha maga is tényleg beavatkozik a háborúba; a másik, a mérsékeltebb, azt mondja, hogy Görögországnak is, mint államnak okvetlenül részt kell venni majd a békekötésben, a keleti kérdés rendezésében a többi hatalmakkal.

A Balkánon innen.

(A „Daily Telegr.” sürgönye.)

A muszka nem nagy lelkesedéssel s kitartással harczoltak, s a gyalogság sokkal jobban volt fedezve, mint a három utóbbi ütközetben. A törökök nem kevesebb mint 4 millió puskalövést tettek.

lezték s a táncsterem lassan ürülni kezdett. Kiki sietett a buffet-be, a „dusan megrakott csomagosztalokhoz — Adrienne pedig észrevétlenül suhant a téli kertő alaktott szomszéd terebe, a citrom- és narancz-fák, az azalca- és camellia-bokrok közé.

Szive csordulatiig telve volt szerelemmel és boldogsággal s magány után sóvárgott, hol szabadon adhassa át magát édes gondolatainak. Körülötte a tropikus növényzet diszpéldányai, az illatot lehellő lég, a zavartalan némaság jölesd csatlódásba ejtők. Egy tetszett neki, mintha a Dél valamely pompás virágnak bolyongana, egyedül, távol az emberektől és a nagy világtól, szívében egy istenáldott képpel, az első szerelem eszményképével.

Lelke nem bírta már saját gyönyörre térhet. Leborult egy moh-pamlag elé, mintha oltár elé borulna, kigyúlt, forró arcait a hideg mohába rejtő s elomló arany-szőke fürtjeire alá-hullongtak a narancsa hóféhér virágai.

Olyan volt, mint egy angyal, a ki térdre ad hálát az istennek a mennyországért... Harsány pohár-csengés, rivalgó éjlenek s szilaj trüch hangjai hatottak ki e perczben a buffet-ből s e nagyvilági hangok, betolakodva az ábrándok szentélyébe, fölriaszták a leánykát andalgásából. Egyszerre fölébredt a való tudatára. Eszébe jutott a családjukat fenyegető balsors, a nyolcz-szem-közi családi tanácskozás, fivére reménykedése. Eszébe jutottak saját, akkor mondott szavai: „meghalgatom őt, de avval a feltétellel, hogy megmondom neki... hogy megmondom neki családunk helyzetét... s süttőg a leányka, mintegy kiegészítve az akkor félbeszakított mondatot.

(Folyt. köv.)

A „KELET” TÁRCZÁJA.

A Brahminok leánya.

Beszély

JNDALI GYULÁTÓL.

III.

A mennyország küszöbén.

(Folytatás.)

Adrienne pedig igazán méltán költötte fel minden jelenlevő meglepetését, sőt bálmulatát. Félreismerhetlen volt, hogy teljesen „ki van cserélve”, a mint mondanak szokták. Ez a mindig hideg, méltóságteljes gyermek, kinek eddig nem volt egy élénkebb szava, egy öneledebb mozdulata, kinek ajkán ismeretlen jövevény volt a moly — egyszerre átváltozott, hogy a leány n y a legyen; fiatal leánygyá, a ki örül az életnek, a ki cseveg, mint egy kis madárka, s érdekekkel hallgatja, a mit mások csevegnek neki; a ki gyakran pirul s aztán mosolyog azon, hogy elpirult; kinek szeméin ott az ábránd, a kinek a sovárgás, hangjában a szív és szívében az élet.

Egy szép Galathea, kinek lényébe életet öntött — valami; ki leszállt a talapatról, hogy beveggyüljön az emberek közé, hogy imádják azok, a kik csak bámulák eddig és szeressék, a kik eddig csak imádni mertek. . . .

Mindenki látta ezt a változást, de okát nem kérdezte senki. Hiszen ugys tudták: hogy ez egyedül az Érkeőrvy Tivadar műve. Hiszen csak

Sumla, szerda éjjel. Sulejman pasáról azt mondják, hogy igen buzgón üzi az ellenséget a Balkán-szorosban.

Konstantinápoly, aug. 8. A porta tudósította Layardot, hogy Gallipolist megerősítik, s új helyőrséget tesznek bele. A porta azt hiszi, hogy az által Gallipolist minden támadás ellen meg lehet védeni.

A Balkánon túl.

(A „Daily Telegr.“ sürgőnyei.)

Adrinápoly, csütörtök. Sulejman pasa tudatja, hogy Miklós nagyherceg jelen volt a muszkák nagyvereségénél Eski-Zigraánál s együtt futott velük gyorsan. Ő fenségének nem volt angyai ideje sem, hogy Kzanlikban megébédjen, oly gyorsan kergettek a törökök.

Sulejman pasa csapatai még folyvást s gyorsan előhaladnak.

Nikápoly, aug. 9. A muszkák még nem hagyták el a Sipka-szorosot. Sulejman pasa arra határozta el magát, hogy a Hayn-bogaz szorosot elfoglalja. Kémlelődések történtek az ellenség erejének megtudása fölött s ekkor fedezték föl, hogy Osman pasa csapatai Lovca mellett vannak. A törökök Selvit még nem foglalták el. Plevna végleges ostroma rövid idő alatt megtörténik.

Sumla, csütörtök. Egy Perából éppen most érkezett sürgöny tudatja, hogy Osman pasa ismét megtámadta a muszkák által nem messze Plevnától, de a muszkák jelentékeny veszteséggel visszaverték.

Mehemed Ali előrelátásának s tevékenységének sikerült a török csapatok koncentrációját befejezni.

A muszkáknak nem sikerült Ruscsukot körülvenni.

Gallipolis védelme.

(A „Daily Telegr.“ sürgőnyei.)

Dardanellák, szerda. A törökök szorgalmasan dolgoznak a Gallipolisi sáncokon. A régi angol s francia védműveket mind helyreállították. Több mint 10,000 ember van folyvást elfoglalva s remélhető, hogy a munkákat két hét alatt bevégezik. Száz ágyu szerelték fel itt. Pallas és Achilles angol hajók ide érkeztek. A Ruby, Flamingo és Shannon legközelebb vártnak.

Edinburghi herceg születésnapját (aug. 6.) egész tisztelettel ünnepelték meg a szultán hajóján. A hajóhad egyesült bandája nagy koncertet adott s a herceg soloviolint játszott.

Táviratok.

London, aug. 12. A Reuter-ügynökség jelenteti Erzerumról a há 10-óról: Ismail pasa orosz területen áll Zayergia mellett, hat mérföldre a határtól. Tergukasov tábornok Rutz és Agdira húzódott vissza, s visszavonulása közben két falut fölgetett. — Egy Djelikid mellett folyt csatározásban a törökök 2000 juhot, 140 lovat és nagy mennyiségű tábori felszerelést ejtettek zsákmánynul.

Belgrád, május 12. A hivatalos lap közli, hogy a pénzügyi törvényt, mely az előre látott 7.855.742 frank rendkívüli kiadások fedezéséről szól. E rendkívüli kiadások a még be nem hajtott kényszer kölcsönnel, a seradóval és a fejadó fölemelésével fedeztetnék.

Orsova, aug. 12. reggeli 8 óra. Augusztus tizedike óta nagy csata foly Plevnánál; tegnap reggeli döntelen; százhuszezer orosz harcolt.

Konstantinápoly, aug. 12. Sulejman pasa szorgalmas kémsemlészete kiderítette, hogy az oroszok elhagyták a Hain-Bughaz-szorosot

„Török atrocitások.”

A vérlázító orosz kegyetlenségek európa-szerte a legmélyebb undor és megvetés érzetét keltették. Az orosz és orosz-barát lapok jól tudják ezt és nagy a rézműlet közöttük, hogy Európa e hangulata ügyekre nemcsak alkalmatlanná, de könnyen veszélyessé is válhat. Szorongatott helyzetekben most minden áron ellensúlyozni akarják a szörnyű tények hatásait azzal, hogy ily kegyetlenségek vádjában a török katonákat is részesítik, míg az orosz részről elkövetett atrocitásokért, a bolgárokat szerencsés felelőssé tenni.

Hogy e manóver mennyire sikerül, ítélje meg az olvasó Lignitz porosz kir. őrnagy leveléből, melyet az orosznál is oroszabb „Nordd. A. Zig.” tegnapi száma szörnyű örömmel lapja élen közöl:

A Gurko tábornok elővédében tartózkodó őrnagy a következőket írja:

I.

A Sipka-szorosúti ütközet kezdetén, júl. 18-án. a jobb oldalán bevételre előt, adott jelre, a törökök megszüntették a tüzelést, bár az orosz csapatok még 700 löbnyire álltak a sáncoktól. A mellvédén sűrű tömegben álltak a katonák, magára emelt fegyvereiken fehér kendőket lobogtatva (egy piros kendő is volt közöttük), felénk intgetve, kiáltva. Ez ideig az orosz vadászok oda két már oroszok állnak, s azért nyomultak. De most feltartóztatták őket. — A Sipka-szoros őrsége előtte való napon felszólított, adni meg magát, miután Gurko tábornok különítménye Sipka falva megadásával az őrségnek utat vágta. — Egerszerre a meredélyen nagy fehér lobogót vittek lefelé és annak közelében két török tiszt tünt fel;

nem lehetett többé kételkedni, hogy a törökök a további ellenállással felhagyni szándékoznak. Közeledtem a lassan hátráló törökök legelső emberéhez, és úgy találtam, hogy ennek beszéde és taglajtása csak megerősíti feltételeimet. Fel akartam menni a törökkel az ellenséges sáncra; a vadászandár egyik tisztje visszatartott. A törökök egy vadászt küldtünk a magaslatra, ki tatár léteért értett törökök és érintkezésbe léphetett az ellenséges tisztekkel, kiknek egyikével beszélni akartunk. A török katona örülni látszott, hogy hitsorsosára akadt és készségesen elkísérte azt odáig, hol a török tisztek a lobogóval állottak. Most ez utóbbiak felmentek a hegyre, a török mellvéd meg leereszkedett a hegyháton.

Utastottunk vadászainkat, hogy mindenesetre fedezett állásban tartásuk magukat; míg én egy tiszttel és közkatonával, ki szuronyára fehér kendőt kötött, a sáncra vezető gyalog uton maradtam és vártam az említett török tisztet.

Ekkor hirtelen egy lövés dördült el a csatárvonalon, mely a sáncotól északra fektű; ezt magáról a sáncról két lövés követte, és ismételt jeladásra a vonal hosszában heves puskatűz sódramolt meg. Azon vadászaink, kik az ellenséghez közelebb állottak, bokorokból-bokorok sietve hátráltak, hozzánk csatlakoztak és alig telt bele fél óra, a sánc a mi kezünkbe került. — A tatár katonát azóta sehol sem láttuk.

II.

Júl. 19-én reggeli 6 órakor egy török parlamentaire (kapitány) jelent meg a Sipka falu melletti előőrsnél, levelet hozott a magaslattól, a parancsnok-pasától. A pasa kinyitotta, hogy kész megadni magát, az előtte való napon proponált feltételek mellett. Gurko tábornok ezajánlatra azt a választ adta a parlamentairenek, hogy a parlamentaire-lobogót tegnap özött visszaélés, mely a török hadseregnek örökös szegényére válik, lehetetlenné teszi, hogy az előbbi feltételek mellett maradjon. A parlamentaire megjegyezte, hogy a pasa nem akart megütközni, de midőn az orosz csapatok előnyomultak, katonái harcuzgályát nem fekezhette.

Az előbbi feltételek végre azon súlyosbításal hagyták helybe, hogy a két tiszt, kik tegnap a parlamentaire-lobogót tartották, kiszolgáltandó, míg a többi becsületszóra felmenthető.

E feltételeket török nyelvről felszárítva fejtették ki, átadva azt a parlamentairenek, ki miután megreggelizett, 10 óra körül elhagyta az orosz előőrséget és a török tábornok tartott.

11 óra tájban fegyvertelen beteg-szállítókat küldtünk szét, kik a tábornok őrségek találják. Fél 2 órakor egy Gabrovából érkező orosz különítmény szállta meg azt. És ív küldt, hogy a parlamentaire csak komédiázott. A török csapatok egy része már 18-án este elhagyta a tábornok egy nyugatra vezető hegyi uton, míg a csapatok nagyobb része másnap kora reggel távozott.

A sebesült-szállítók már ekkor alig találtak sebesültet; a hátrahagyott halottak részben, a sebesültek pedig látszólag valamennyien le voltak fejezve.

A fejek szétszórva a sátrakban heverték. A lefejezett hullák közt ott volt egy sebesült-szállító élettelen teste is, karján a gonfi-keraszt szagával, továbbá egy bórdaágyon nyugvó ember. Nehány sebesült látszólag irtózatossá kínzásnak volt kitéve. Néhány hátrahagyott török sebesültet az oroszok közvetlenül azon hely mellett kötözték be és ápolták, hova mintegy 30 levágott orosz fejet raktak. Az ütközetben, úgy látszik, csupa nizamok vettek részt, közöttük néhány arab és gárda-katona lehetett.

v. Lignitz, őrnagy.

Egy másik porosz tiszt magánlevele többek közt így szól:

„A törökök oly gyalázatoságokat követtek el, melyek mindent felülmúlhatnak. Nem elég, hogy minden kezükbe eső sebesültet, a férfiaság attributumától megfosztanak, azokat a legkegyetlenebb módon meg is ölik, mert constátálva vannak oly esetek, hogy hullák baltacsapással darabokra vágattak.”

„P. N.”

Miklós nagyherceg főhadiszállásából.

Miklós nagyherceg főhadiszállásából, Kusmahalából, aug. 12-ikéről a következőket jelentik: „A főhadiszállás tegnapelőtt óta e helységben van, a Bjelából Plevna felé vezető uton. A nagyherceg, miután az orosz csapatok által megszállott valamennyi posztját megszemlélte, valamennyi csapat általános őszponosítását rendelte el, mi a jelenlegi pillanatban valószínűleg meg is történt. A negyedik és kilencedik hadtest s a tizenegyedik hadtest egy hadosztálya, mely a balszárnyról érkezett, egy hadosztály Tirnovából és a negyedik román hadosztály, összesen 100.000 ember a plevna-bjelai vonalon van őszponosítva. Zimniczából további erősítéseket várnak. Ma és holnap között nagy csata fog vívatni.

A török hadállás a következő pontokon nyul át jobbról-balra; Setova, a Lovac felé vezető uton, Bogod, Tussenicza, Radisevo, Grivica, Urbica, Kaliszova és Brislan. A török elővéd csapatai a Nikápoly felé vezető uton állanak 20 kilo. m. Plevna előtt. A törökök legszélsebb jobb szárnya még mindig megezállva tartja Lovacot. A román csapatok előőrsei a Maholij völgyben állanak. Azt hiszik, hogy Osman pasa terve abból áll, hogy az orosz hadállás két szárnyát megkerülje. A török

hadállás zöme nagyon erős s a k megátámadása nagy veszélyekkel járhat.

Károly fejedelem megígéte, hogy a román csapatok hátralevő részével Korabiánál, a mint csak lehetséges, átmegy a Dnán s a törököket hátban támadja meg. Korabiánál a hid építését tegnap kezdték meg. A romániai tüzéséget tegnapelőtt szállították. Turnu-Magurelitől Nikápolyba. A kilencedik hadtest margonokává Krüdener helyébe Satow tábornok nevezett ki. Krüdener tábornok letétele alkalmával a nagyherceg így szolt hozzá: „Kedves Krüdener, te beteg vagy; írgem, én téged Satow parancsnoksága alá helyezlek.” Az oroszok vezetése az utolsó plevnai csatában megbízható adatok szerint 10.000 emberre rug. A csatában résztvevő zsedek egyike csak 350 emberből áll még. Tirnovát állítólag elhagyták az oroszok. A második hadosztály azon utasítást kapta, hogy a törököket Osman-Bazar irányában feltartóztassa. Az orosz táborban remélik, hogy a törökök nem kapnak további segélycsapatokat.

Szerbia magatartása.

Szerbia magatartásáról ismét több érdekes közleményt regisztráltak.

A „Times” berlini levelezője constátálja, hogy a belgrádi kabinet nem várja be monarchiának nyilatkozatát, hanem nyakra főre készül a háborúra. Risztics már fel is ajánlotta Gorcsakoff hgnek Szerbia véd- és dac-zsövétséget, de a herceg nem felelt, mert le akarja várni a bécsi cabinet választát; de annyit már megtett, hogy Orórszágából 5000 lovat küldetett Szerbiába.

Látni való a különbség az orosz államfőrn és a belgrádi hitvány henczegek közt. A felhivatalos „Isztok” gunyolód hangon szol azon gondolatról, hogy Ausztria-Magyarország meg merje állítani Orórszágát és Szerbiát, holott 1848 (!) óta minden háboruban megveretett.

A bécsi kormány, ha akarja, ha nem, most már tudhatja, hogy a szent-tamási és djunisi hősök el vannak határozva a háborúra; hiteles forrásokból jelentik, hogy a bécsi külügyi hivatal aug. 9-én reggel táviratot kapott Belgrádból, mely jelenté, hogy a szerb kormány e hó 20-ikáig 40 ezer embert fog hadilábra állítani, és elküldi a délkeleti határhoz; elhatározza továbbá, hogy elfogad szerb szolgálatba idegen (már t. i. szerb ajku osztrák-magyar tiszteket. Catargi ezredes augusztus 8-ikán visszatért a török főhadiszállásról, hol „külön missió”-ban járt; alkalmint Risztics-módra hazudott, azaz semlegességet ígért.

De Bécsben se látnak, se hallanak. A czár ismét felelete a bosnyák küldöttségnek megdöbbenést keltetett ugyan, de „nem akarják” hallani, a „Pol. Corr.” elmondja, hogy „a ki a száznak a kérdésre öhajokat előadta, saját szakállára járt el”; de azt nem mondja, hogy a czár nem mondta ezt meg azt. — A „Times” bécsi officiosusa is csak „nagyon valószínűtlennek” mondja, hogy a czár oly ígérteket tett volna a bosnyákoknak, melyeknek megvalósítása a monarchia érdekeibe ütközik.

A bécsi cabinet e magatartása nagy megütöztet kelt a velünk rokonszenvező külföldi sajtóban.

A „Journal des Debats”, mely oly versiót közöl, hogy Andrássy megengedi Szerbia haduzenetét, de ellenezni fogja az oroszok bevonulását Szerbiába, — ez új fordulatra a következő megjegyzést teszi: „Vagy áll az, hogy Ausztria a külpolitikában nem ura elhatározásainak, vagy az, hogy Ausztria-Magyarország és Orórszág közt titkos egyezmény létezik.”

A „Standard” így szol: „Ha felteszszük, hogy Ausztria képes Orórszágát titkos czéljai elérésében támogatni, tehát saját magát és Európát elárulni: ezzel öngyilkossági szándékot tételünk fel nála.”

A „Morning Post” ezeket írja: „Csak akkor fogjuk elhinni, hogy Ausztria Ignatieffal és Aksakoffal cooperál, ha e cooperációt tetlegesítve látjuk. Még nincs okunk azt hinni, hogy szántszándékkal abszolút, pótolhatlan politikai és nemzetiségi öngyilkosságot akar követni.

A törvényhatóságokból.

Kolozsvármegye közigazgatási bizottsága.

Főispán gróf Eszterházy Kálmán ur 6 mltsga elnöksége alatt f. hó 13-án tartotta rendes havi ülést, miről a következőket jegyezzük föl:

Gyarmathy Miklós alispán havi jelentése szerint a közegészségi és közbiztonsági állapot az egész megye területén teljesen kielégítő, és semmi olyan körülmény nem adta elő magát, mely a közigazgatási bizottság közbe lépését vagy segélyét igényelte volna.

Megemlíti továbbá, hogy a megyeházon czélba vett és felsőbb helyen jóvá hagyott javítások bevégeztek; a mocsai megyei kórház fedelének újra fedése kiadatott és biztosított; nemkülönben a megyeház és évi ujra meszelése és tisztogatása, ugyszintén kiadatott és biztosított a megyeház jövő évi fűtésére szükséges tüzifa mennyiség, valamint a hajduk és sz. bírói pandurok ruházata.

Az országgyűlési képviselőválasztók 1878. évi ideiglenes névjegyzéke a központi választmány által összeállítottán minden közejezői székhelyen,

lyen, a rendezett tanács városokban, és nagy községekben, a felszámolás megtehetése végett közsemlére kitétetett.

Végül előadja, hogy bejelentendő tegyelmi ügy a múlt hónap nem fordult elő.

Ezután néhány katona-ügyet ad elő, melyek közül megemlítjük:

Mérai Horváth András, kötelendi Tesnyik Indrój, daali Brie Stephán, jegényei Szűcs István besorozott katonáknak a sorhad kötelékéből leendő elbocsátásuk iránti kérésüket, melyek ajánlólág felterjesztettek; ellenben fodorházi Horváth Florián hasonló kérése kiegészítés végett visszaküldetett.

B-hunyadi Király János a sorhadtól a honvédelmi min. ur által elbocsátatván, illető felek hatósága utján erről értesítettnek.

A mergyói közbirtokosságnak az ottani erdőségek módónküli pusztításának megállításairát ügyvéd Tompa Károly által beadott kérése a megye alispánjához, illetékes elintézés végett áttétezt.

Ezután Hory Béla első aljegyző ad elő néhány kifogásos ügyet, melyek közül megemlítjük a következőket:

Br. Kemény Domokosnak a p.-sz.-miklósi koresma arányosítási ügyben hozott III-ad foku határozat elleni fellebbezése elutasított; mariseli Sztán Todornak szintén a III-ad foku határozat elleni fellebbezése ugyancsak elutasított; Szallos Ferencz vistai lakosnak a II-ad foku határozat ellen közvetlen beadott fellebbezése felszerelés végett a jár. szbírhoz kiküldetett, oroszai K o l c z a Alexa és társának az ottani koresma ügyben hozott II-ad foku határozat elleni fellebbezése elutasított; szbanyiczai Csertyer és Junos és társának az ellenük erdő-rontás miatt kihágásért indított keresetben hozott II-ad foku határozat elleni fellebbezésük elutasított; apahidai Hornuj Vaszilának ugyan odaváló Rozenfeld Simon elleni utfogalás miatti ügyében hozott II od foku határozat megváltoztatásával az I-ső foku határozat hagyatott helyben, m.-szamosi Szalancza Mihálynak erdő-rontási; tekei Lengyel Jánosnak mező-rendőrségi, b.-o.-budai Moka Todor és társának erdőrongalás; özv. Császár Albertének Teugyán Maxin és társai elleni erdő-rontási kihágásos ügyekben hozott II-ad foku határozat elleni fellebbezések elutasítottak.

Az alispáni ügydarabok során megemlítettnek tartjuk, hogy a K. Kapus, Egerbegy, Győr-Dongó, Marisel, Lapistya, Magura, M. Szamos és Hídeg-Szamos községekben elszaporodott farkasok üldözésere hajtóvadászát engedélyeztetett, az eljárás nehezessége s illetégek a törvény megváltoztatásáért a nm. Belügyminiszter urhoz felirat tetéztetett, a megye közgyűlése pedig a saját részéről teendő további intézkedések végett megkerestetett.

Mósa Samu árvaszéki elnök havi jelentéséből megemlítjük, hogy július hó 16-án jött át az árvaszéki elállatán ügydarab 156. Gyámkinvezés volt 43, gyámúrtás kinevezés 23, számadás beadatott 39 ebből elfogadott 34, hagyaték tárgyalási igazkönyv beadatott 25. Perelhetőségi engedély adatott 4, kölcsönvétel engedélyeztetett 3, fekvőéreg eladására engedély adatott 2, készpénz bejött 134,377. frt 44 kr. ebből kiadatott 23 ezer 804 frt 89 $\frac{1}{2}$ kr. kölcsön adatott 8 % kamatra, s így magán okmányban jött be 4000 frt kezelés alatti pénzü 30 frt, urbéri kötvényben 3.200 frt.

Dr. Nagy József havi jelentéséből megemlítjük, hogy a lefolyt hóban a roncsoló toroklobbal ismét több esetben kelle találkozni, és pedig M. S. amos, Szana, Kis Sármas, N. Sármas, Botháza, Mocs, Bonczida, Korod, és Sz.-Fenas községekben összesen 40 eset fordult elő, melyek közül feldőlt 16, elhalt 24.

Járvány betegségek dacára az emelkedett hőmérséknek nem fordultak elő. A központi fegyenczek egészségi állapota kedvező volt.

Márk Ferencz királyi adófelügyelő havi jelentéséből megemlítjük, hogy július hó végével, a kolozsvári adóhivatal közegeinél az adótorozás tett összesen 196,438 frt 66 krt, ebből július hóban befizetett 10,222 frt 1 $\frac{1}{2}$ krt, maradt tehát július hó végével 186,216 frt. 64 $\frac{1}{2}$ kr. hátrálék, a mi összebasolnita a múlt év megbecsölt idószakában történt befizetéssel, az eredmény a jelen évben 2600 frt 89 $\frac{1}{2}$ krral kedvezőbb.

A b-hunyadi alispán kórhézh tartozó községek adótorozása július hó végével tett 100,248 frt 44 kr, ebből július hó folytán befizetett 66,79 frt 99 $\frac{1}{2}$ kr, maradt tehát hátrálék 93,568 frt 44 $\frac{1}{2}$ kr. egybebasolnita a múlt év megfelelő idószakában befizetésekkel: az eredmény 530 frt 1 $\frac{1}{2}$ krral kedvezőbb.

Adófizetési halasztás július havában adatott 5, ház adómentességi kedvezményben részesített 8 háztulajdonos.

Az adóvégrahajtás menete az I-ső és II-ik fokban legtöbbnyire minden községben keresztült ment, sőt a III-ik foku (árvarezési) végrahajtás is több községben, habár eredménytelenül is, megkísértett.

A jelentés tudásul vétele után, az adóhátrálék magasság áttekintve Szamosfalva, Apahida, Dezmer, P.-Szt.-Miklós, B.-O.-Buda, M.-Macskás, Fejéra, Kajántó, Kovácsi, Solyomkő, Fodorháza, M.-Újfalva, K.-Monostor M.-Kálán, Sz.-Fenas,

Gyalu, N.-Kapus, Gy.-Vásárhely, Pányik, Csucs, Sebesvár, Marothlaka, Malomszeg, Magyarókerke, Bökény, Bocsi, M.-Gyermonostor, Ó.-Gyermonostor, A.-Föld, F.-Föld, K.-Föld, Hodosfalva, Zentelke és Gyurkucza községek előljárói irányában az 1876. évi XV. t. cz. 62 §. alapján a felelősség elvének élelőbepítésére határozatilag kimondatott.

A n. m. m. k. pénzügyminiszter ur által a b-hunyadi járás kisebb birtokosai részére f. évi szeptember 1-ig adófelfizetési halasztás adatván: illetők erről értesítettni határozattak.

Ajton, Ród, Solyomkő, Babucs és Fodorháza községekben bevehetlenné vált adótorlése iránti adófelügyelői javaslat elfogadott.

Marosán Vaszilika s.-sz.-királyi és Tripon Vaszilika o.-köbölősi lakosokra illetékelenül kirott fegyveradó — kérésükre — leiratott; nem különben középplaki Fábian András 80 kr. háza adója lejegyezettett. Ketési Fejérvári József bevehetlenné vált adóhátráléka töröltetett.

Kir. főmérnök Székely János havi jelentéséből megemlítjük, hogy július havában a vállalkozók kiszállítottak a megye területén levő összes államutakon 484 kavics halmot, melynek értékéből 3180 frt ki is fizettetett.

Az apahida-sz.-régeni államut Mocs-kisármási szakaszon elkészült július hó végeig 2 $\frac{1}{2}$ szellességben 915 tolyó öl kőalap, melynek értékéből kifizetett 3518 frt 48 kr, ugyanezen szakaszra kiszállított 298 kavics halom, melynek értékéből kifizetett 3950 frt 18 kr.

A m.-örményes-királyfalvi szakasz földmunkálata a megye közgyűlése által oda fordítani rendelt közmunkaerő ki nem állása miatt késedelmét szenved, a jelentés tudomásul vétele után a megye alispánja utasított, hogy ezen közmunka-erőt, a közgyűlés utolagos jóváhagyása reményében szeptember 1-én innen is hajtassa ki; tekintve, hogy különben a földmunkát ki nem száradása miatt az egész munka kárba veszne.

A közmunka- és közlekedésügyi miniszter urnak a vasuti gőzkazánok megvizsgálása iránti rendelet, mely szerint azt a vasuti és hajózási főfelügyelőség fogja jövőben teljesíteni — tudomásul vétetett.

Gyeke községének a Katona községe felőli hídja kiépítése iránti kérése, felszerelés végett, a járási szolgabírónak adatott ki.

Kir. főmérnök indítványára a rom. kath. tanulmányi-alap igazgatóság felszólított, hogy a Kolozs-Monostoron tervezett malom-gát építési tervet, a megyei, mint illetékes hatósághoz, nyújtassa be.

Ezután előterjeszti a megye területén levő lisztelő, ványolók és fűrészmalmok statisztikai kimutatását, mely nagy pontossággal összeállított kimutatás szerint van a megye területén összesen 398 malom, melyből lisztelő 302, ványoló 23, fűrészt 73, és pedig a Szamos folyón lisztelő 40, ványoló 12, fűrészt 21, az Almás vízen lisztelő 12, a Nádas patakán lisztelő 19, a Dragán folyón lisztelő 8, fűrészt 18, a Körös folyón lisztelő 6, ványoló 1, Patak-malmok lisztelő 201, ványoló 10, fűrészt 34, toti malmok lisztelő 16.

Kin. tanfelügyelő Kathely József előadja a n. m. vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak az iskola-látogatással megbízandó egyénekre vonatkozólag 12,945 számú rendeletet, mi is tudomásul vétetvén, első sorban a járási szolgabírók ajánlattak kinevezésre, kik felszólítottak színén más még kinevezendő egyének iránt ajánlatot tenni.

A gyalui állami elemi népiskolánál a vallás és közt. ügyi miniszter ur 16368 számú rendeletével a vessző-kosár, és sáfonás, valamint a virág-készítés tanítása engedélyeztetett; nemkülönben a mócsi állami elemi népiskolában a szalma-, gyékény- és sáfonás- valamint a fűz-mivelés tanítása.

Az Inaktelkén megtartandó községi iskola tanító választásra elnökül László Ferencz biz. tag küldetett ki.

Főjgyző Bónis István felolvassa a m. k. belügyminiszter urnak 32550 számú rendeletét a törvényzéki bírtónok megvizsgálása iránt, mi is tudomásul vétetvén, az eddigi gyakorlat fenntartatni határozottatott.

Bodor László kir. ügyési helyettes havi jelentéséből megemlítjük, hogy a vezetése alatt bírtónban július hó végén volt 86 letartóztatott, ebből elítélt 44, vizsgálati 42, az elítéltekből megyei 36, a vizsgálat alattiakból 25. Július hóban büntetését megkezdte 16 egyén és 16 egyén szabadult ki, a kik büntetésüket kiállották.

Gyógykezelés alatt állott 25 egyén, halálan nem fordult elő.

A fegyenczek között 6 fogyalmi eset fordult elő, azok közül 2 megyei.

A fegyőrök között 1 fogyalmi eset volt.

Az országos fegy-intézetbe nem szállított senki.

Rabartási költség térítmény ezimen befolyt 19 frt 50 kr, pénzbírság 79 frt 37 kr, rabmunka keresmény 59 frt.

Fontosabb bűnrádi eset a megye területén összesen 9 merült fel; ezekből: 3 gyilkosság, 1 rablás és 5 gyújtás. A gyilkosságok között egy rablógylkosság.

Kir. ügyési helyettes, a fogházak javítására vonatkozólag egy pár jelentést előadván, indítványt tesz a kézbesítések körüli mulasztások megállítására iránt, a mi elfogadatván, a járási szbírók megfelelően utasítottak.

Lakása bel-közép-uteza 5 sz. a.
Folyó évi szeptember 1-től kezdve főte-
27 sz. a. a hid-uteza-szegleten dr. Hinc-
gyógyszerész ur házában.

Pályázati hirdetés.
(306) (1-2)
A mővelési állami elemi vegyes népiskolájánál a tanítói állomásra betöltendő le-
vén, arra ezen pályázatot hirdetjük.
Tanítói fizetés évi 300 frt., természetben szállás és egy kis kert élvezete.
Tanítvány a magyar.
Ezen elemi iskolánál, az elemi iskolákra a népoktatási törvény által
kiszabott tantárgyakon kívül még a száma-, gyékény- és sásfonás, úgy szintén a
fűz-művelés, mint házi-ipari oktatás tanítandó.
Pályázni óhajók felszerelt, s béléssel ellátott folyamodványaitak vallás
és közoktatásiügyi m. kir. miniszter ur 6 nagyméltóságának czimezeve, e hó
utolsó napjáig bezárólag, mulhatlanul hozzám terjesztsek be. Később ér-
keztet folyamodvány nem fog figyelembe vétetűi.
A kinevezett tanító köteles állomását azonnal elfoglalni.
Kelt Kolozsvárt, 1877. augusztus 12-én.
KETHELY JÓZSEF,
Kolozsmegye tanfelügyelője.

Pályázat.
(304) (2-3)
A homoród-almási községi iskolánál megüresült tanítónői állomásra pályázat
hirdetjük. A tanítónő teendője: az iskolások által, a tanítói karral egy-
tűben kijelölendő osztályok vezetése, s valamennyi leánygyermeknek női kézmunka
tanítás; fizetése 300 frt. havi részletekben, — kényelmes szállás s konyha-kert.
Pályázók szíveskedjenek a szükséges okmányokkal ellátott folyamodásaikat,
folyó évi szeptember 15-ig benyújtani, az iskolásokhoz.
Homoród-Almás, (utolsó posta Oklánd) 1877. aug. 6.
az iskolások megbízásából,
SÁNDOR LAJOS.

Nem hivatalos.

4. érem.
Medaille.
Liebig's
Company's Fleisch-Extract
v. FRAY-BENTOS (Süd-Amerika).
Nur ácht wenn die Etiquette eines jeden Topfes
sorgfältigst beibehalten wird, in blauer Farbe trägt.
Kapható **CSIKI IVRÉ** fűszerkereskedésben
Kolozsvárt.

1877 június 1. a sorozatban kihúzott
császári királyi osztrák
(276) (23-30)
1839-ki államsorsjegyek,
melyekre az 1877-ki szeptember 1-én leendő húzáson nyereményeknek
kell esniök.
1 egész 1839-ki állam- 950 ft. 1 egész, a legkisebb 475 ft.
sorsjegy 150 ft. nyereményt kizárva 95 ft.
1 ötöd 150 ft. Ez utóbbinak fele 50 ft.
1 negyede 50 ft. 1 negyede 25 ft.
1 tízed 20 ft. 1 tízed 12 ft.
1 húszada 10 ft. 1 húszada 6 ft.
Nyeremény húzás szeptember 1-én, összesen nyolcz millió forintot
meghaladó nyereménnyel.
Főnyeremény 250.000 forint!
Egyes szerencsészsévények még be nem zárt sorsjegy-csoportokból 8-17
kihúzott sorozattal 10 és 20 forint havi részlettel, melyeknek legkisebb nye-
reménye is be fog számítani; ezekre néve programmal ingyen és bementesen
szolgálnak. Minán ily sorsjegyek főlemelt ár mellett is alig kaphatók, további ár-
emelkedések biztos kifizetésben van, azért azok gyors megszerzését tanácsoljuk.
Nyitrai és társa, Bécs, Kärntnerstrasse 16, vas-ház.
Kolozsvárt kaphatók Stein Jánosnál.

PÉNZ
kölesönöket
5-6% kamatra
telekkönyvezett földbir-
tolkra (ha nem tehermentes is)
1000 frttól kezdve a legmagasabb
összesenig törlesztésre, 5000
forinton felüli kölesönöket még
előnyösebb módozatok mellett gyor-
san eszközöl a:
IPAR- és KERESKEDELMI ÜGYNÖKI IRODA
Kolozsvárt,
párisutca 19. sz. saját házában.
Értekezhetni posta útján, vagy sze-
mélyesen naponta d. u. 1-4 óráig.
(43) (25-*)
A községek részére szintén a legelősebb kölesönök!
Dr. Alvens, igazgató.

„VICTORIA“ biztosító társaság,
(alapítotott 1865.)
Forgalmi kimutatás.
(1876 december 31.)
Bevétel 1875 végéig 22.208.066 ft 72 kr. Kifizet. károk 1875 végéig 7.474.125 ft 74.
„ 1876-ban 1.957.872 ft 43 kr. „ 1876-ban 664.608 ft—
Összesen: 24.165.939 ft 15 kr. Összesen: 8.138.733 ft 74.
Kiosztott nyeremények 439.738 ft 69 kr. Évi díjbevétel 1.000.000 ft—
Biztosításokat fogad el:
Tűz- és jégkárok ellen.
I. Tűz ellen biztosíthatók: épületek, gyárok, malmok, butorok, kész-
letek, kereskedelmi cikkek, marha állomány, szén és gabna készlet, gazda-
sági eszközök stb. (12) (25-*)
Árva, egyházi és tömeges biztosítások kedvezményes díjakban részo-
súlnak.
Különb is a rendes díjak lehető mérsékelte szabvány.
Több éves biztosításnál ingyen év számítatik.
Gabna biztosítás három hónál kevesebb időre is elfogadtatik.
II. Jég ellen: mindennemű mezei termények.
A biztosítás váltó fedezet mellett is történhetik. A díjak az egyes vidékek
tapasztalt jégáratához vannak mérsékelve.
A károk felvétele gyorsan és szabályszerűen történik, a megállapított kár-
összegek azonnal fizetnek.
A „VICTORIA“ legújabb szerzett viszontbiztosítási összeköttetése folytan
azon helyzetben van, hogy bármely vagy összegű biztosítást, teljes kártérítés
biztonsága mellett elfogadhat, s midőn különben is életképességének a legvása-
gosabb körülmények között, s a legrendkívülbb csapások után is megdőlbe-
elel bizonyítékát adta, mint egyetlen hazai intézet joggal és biztosan számol-
hat a külföldi áramlattal szemben a hazai közönség partolására.
Központi iroda: Kolozsvárt, főtér 26 szám.
Vezérügynökségek: Budapest, Bécs, Grätz, Prága, N.-Szeben.
Főügynökségek: Arad, Brassó, Debreczen, Eszék, Győr, Kassa,
Maros-Vásárhely, Nagy-Becskerek, Nagy-Enyed, Pozsony, Szeged, Te-
mesvár és Triest.
Vidéki ügynökségek: a birodalom minden jelentékenyebb
helységében.
Ajánkozások: ügynökség átvételére, az igazgatóságához, vezér-
vagy főügynökségekhez intézendők.
„VICTORIA“ biztosító társaság.

Kézi és fali térképek. ATLASZOK, Földgolyók.
Stein Jánosnál Kolozsvárt.
Iskolai könyvek.
(303) (2-*)
A bekövetkezendő tanév alkalmából van szerencsém tudósítani
a n. érd. tanár, tanító és nevelő urakat, tanuló ifjúságot, egyáltalában
ERDÉLY ISKOLAVILÁGÁT,
hogy könyvkereskedésben, mely újabb időben megint nagyobb kiterjedést nyert, úgy, hogy ma már mint
Erdély legnagyobb könyvcsarnoka egyedül áll, mindenféle
iskolai könyvek, tankönyvek és taneszközök
egyetemek, gymnásiumok, képezdék, ipar- és polgári iskolák, elemi-
és néptanodák, valamint maganintézetek számára nagy készletben tartanak és folyvást
kaphatók.
Nagyobb megrendeléseket kérem idején beküldeni, hogy a kívánt példányok száma iránt tájékozhassem
magamat folytonos megrendeléseimmél, főleg pedig, hogy a megküldésben késedelem ne történjék.
Tömeges megrendeléseknél, pontos szolgálat, előnyös feltételek és jutányos
árak biztosítása mellett tiszteletpéldányokat, saját kiadásaimból pedig ingyen-
példányokat bocsátok a t. megrendelők rendelkezésére, szegényebb
sorsú tanulók számára.
Czím- és árjegyzékkel az iskolai könyvekről, úgy nemkülönben bármennemű
könyvjegyzékekkel kívánatra azonnal és ingyen szolgállok,
Stein János,
könyvárus, kiadó és magy. kir. egyetemi nyomdász.
Iskolai könyvek.
Rajz- és szépirás-minták. Vizfestéshez való színnyomatu minták.
Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár - Fundatia pentru Scoala - BCU Cluj-Napoca.